

Vinkkejä kirjoittajalle ja kuvaajalle

Eläkkeensaaja-lehteä tehdään varsin monipuoliselle lukijaryhmälle. Tärkein lukijakunta on tietysti jäsenistö. Nuorimmat lukijat eivät ole vielä täyttäneet 65 vuotta, kun taas vanhimmilla on menossa satanen rikki. Lukijoiden ikähaarukka on melkoinen. Lehti yrittää parhaansa mukaan ja olemassa olevin resurssein palvella koko kenttää.

Merkkimäärät

Yksi sivu: max 4 500 merkkiä välilyönteineen (+ kuvia mahtuu)

Aukeama: max 8 100 merkkiä välilyönteineen (+ kuvia mahtuu)

Sopikaa kirjoituksista Anneli Velhon kanssa: anneli.velho@ekl.fi

Millaisia juttuja lehteen jäsenistöltä toivotaan?

Lehden toimitussihteeri tekee työtään varsin yksin. Niinpä paras lopputulos syntyy useimmiten yhteistyönä. Antakaa palautetta! Kentän ääni on kiva ääni.

Lehden jokaisella numerolla on yhdestä kahteen teemaa. Kirjoitettavat jutut voivat koskea niitä, mutta se ei ole välttämätöntä. Joskus voi olla jopa perustellumpaa tarttua johonkin ajankohtaiseen aiheeseen.

Kirjoittajalla ei tarvitse olla toimittaja- tai viestintätaustaa. Riittää, kun pystyy eläytymään laajaan lukijakuntaan: mikä heitä mahtaisi kiinnostaa? Mikä on jutun kannalta epäolennaista tietoa? Mitä napakampi ja värikkäämminkin kirjoitettu juttu, sen parempi. Toimitus editoi tekstejä tarpeen mukaan.

Matka- ja retkikertomukset

Kannattaa pitää mielessä, että se, mikä on tärkeää ja kiinnostavaa oman yhdistyksen jäsenille ja reissulla mukana olleille, ei välttämättä kiinnosta liki 100 000:aa muuta lukijaa. Retki- ja matkakertomukset kannattaa ensisijaisesti julkaista yhdistysten omilla kotisivuilla, jossa ne ovat nopeasti oman väen luettavissa ja kuvia voi käyttää runsaasti. Juttua kannattaa tarjota myös oman alueen paikallislehtiin.

Matkakertomuksissa kannattaa keskittyä kohteen ja kokemusten kuvailuun. Ulkopuolisia lukijoita ei kiinnosta kellonajat, viikonpäivät tai tavanomainen bussissa istuminen, kahvittelu, ateriointi tai hotelliyöpyminen. Toimituksessa nämä jutut miltei poikkeuksetta lyhennetään noin 1 500 merkkiin.

Ohje sopii myös kurssimatkoista kertomiseen. Tärkeintä on kuvata esimerkiksi, mitä opittiin ja halutaanko kurssia suositella muille, oliko kurssin taso sopiva, mitä olisi toivottu lisää ja sopiko kurssipaikka tarkoitukseen? Tällaisista asioista voi olla apua muille, jotka harkitsevat vastaavalle kurssille osallistumista tai sellaisen järjestämistä.

Toimintakertomukset tai muut vaihe vaiheelta menneitä tapahtumia kertaavat historiakirjoitukset ovat parhaimmillaan vaikka yhdistysten omilla kotisivuilla.

Mielipidekirjoitukset

Lehti vastaanottaa mielellään lyhyitä mielipidekirjoituksia. Sana on siltä osin vapaa! Toimitus lyhentää ja editoi mielipidetekstejä tarpeen mukaan. Muista kirjoittaa reilusti omalla nimelläsi.

Runot

Runous on kirjallisuuden lajeista vaikeimpia sekä kirjoittajalle että lukijalle. Mitä tahansa loppusoinnollista kirjoitelmää ei voi kutsua runoksi sanan varsinaisessa merkityksessä. Pitkät runot sopivat muotonsa vuoksi lehteen lähes yhtä huonosti kuin pitkät novellit. Pikkurunoja sen sijaan otetaan vastaan esimerkiksi joulunumeroon.

Kentän ääni

Tunneteko yhdistyksessänne jonkun harvinaislaatuisen henkilön, joka on ansioitunut jollakin muista poikkeavalla tavalla, harjoittanut erikoista ammattia, harrastaa jotain erityisen kiinnostavaa, selviytynyt normaalia kovemmista koettelemuksista?

Jos yhdistyksestänne löytyy toimittaja- tai tiedottajakokemusta omaava ihminen, pyytäkää häntä tekemään tästä henkilöstä haastattelu. Lehden toimitussihteeri ei valitettavasti ehdi kiertämään Suomea ja tekemään haastatteluja.

Miettikää, mikä kiinnostaisi lehden kaikkia lukijoita. Uutisarvoista ei ole se, mitä tekevät kaikki tai mitä tehdään joka viikko, vaan se, mikä on uutta, epätavallista ja koskettaa mahdollisimman monen ihmisen kokemusmaailmaa.

Muistokirjoitukset ja syntymäpäivät

Lehdessä julkaistaan ainoastaan EKL:n hallituksessa toimineiden jäsenten, valtuuston puheenjohtajien, liiton kunniajäsenten sekä valtakunnallisesti merkittävissä luottamustehtävissä olleiden henkilöiden muistokirjoituksia.

Rajaus johtuu käytettävissä olevasta tilasta. Vuodesta 2025 alkaen lehden sivukoko on 10 % pienempi, mikä tarkoittaa suunnilleen neljää sivua vähemmän kuin aiemmin.

Yhdistykset voivat julkaista muistokirjoituksia omissa jäsenkirjeissään ja -lehdissään sekä kotisivuillaan. Sama koskee syntymäpäiviä ym. vastaavaa aineistoa.

Millaisia kuvia?

Kuva jutun elävöittäjänä on aina enemmän kuin toivottu. Kuvat tuovat juttuun väriä ja kertovat usein enemmän kuin ne kuuluisat tuhat sanaa.

Lähetä pari kolme alkuperäistä, käsittelemätöntä ja mahdollisimman suurta digikuvaa, jotta meillä on valinnanvaraa. Älä rajaa tai käsittele valokuvia itse, taittaja hoitaa sen homman.

Hyvä, painokelpoinen kuva on tiedostokooltaan suuri. Kuvatiedoston koon tulisi olla minimissään lähemmäs 1 megatavu (1 Mt = 1024 kt kilotavua). Tällöin taittaja voi tarvittaessa käyttää kuvaa suurena, jopa kansikuvana, tai rajata kuvasta näkymään vaikka jonkin yksityiskohdan.

Digikamerat ja kännykkäkamerat ottavat jo automaattisesti tarpeeksi kookkaita kuvia. Elleivät ota, menuvalikon kautta voi valita kuvanlaaduksi korkeimman laadun (=isommat tiedostot).

Kuviin tarvitaan mukaan kuvateksti ja kuvaajan nimi. Kuvatekstistä tulee käydä ilmi, keitä kuvan henkilöt ovat. Jos kuvassa on kovin paljon ihmisiä (esim. enemmän kuin viisi), nimiä ei välttämättä tarvita – elleivät kyseessä ole juuri tietyt henkilöt, jotka halutaan esitellä. Muista maininta myös, mihin kirjoitukseen kuva

liittyy. Älä upota jpg-kuvia wordiin, pdf:ään tai lähetä niitä Whatsapp:issa. Lähetä kuvat sähköpostiviestin liitteenä.

Hyvässä kuvassa tapahtuu, on tunnelmaa ja hyväntuulisuutta. Siinä ei siis seistä pönötetä bussin edessä tai kuunnella luentoa. Luonnonvalossa otettu kuvasta tulee parempi kuin sisätiloissa keinovalo-olosuhteissa. Jos kuitenkin kuvaat sisällä, älä aseta kuvattavaa/kuvattavia ikkunan eteen.

Jos tarvitsette lisäneuvoja sähköpostitse välitettävien digikuvien teknisistä minimilaatuvaatimuksista lehteä varten, kysykää neuvoa toimituksesta. Netistä kopioituja kuvia emme voi käyttää. Nettikuvat ovat liian pieniä tiedostokooltaan (suunnilleen 90 - 200 kt). Lisäksi valokuvia suojaa tekijänoikeus eli kuvia ei saa ottaa käyttöön ilman lupaa.

Lehti on liiton ja sen yhdistysten käyntikortti

Muistattehan, että jäsenlehtemme on myös liiton käyntikortti ulospäin, ulkoisen tiedottamisen väline. Siksi lehteä pyritään tekemään mahdollisimman ammattitaitoisesti, tarkasti, nykyaikaisesti ja journalistisin perustein.

Mitä vakuuttavampi ja parempi lehti, sen parempi kuva liitosta välittyy niille lukijoille, jotka eivät vielä ole jäseniä. Ajan hermolla olevaa julkaisua kehtaa esitellä ulkopuolisillekin, tuleville jäsenille. Tavoitteena on lehti, josta me kaikki voimme olla ylpeitä!

Toimitus:

anneli.velho@ekl.fi, 09 6126 8444, 044 263 7021

Lehtiä esittelytilaisuuteen? Tilaa etukäteen!

Huomioitahan, että liiton toimistoon ei tilata ylimääräisiä lehtiä yhdistyksille jakomateriaaliksi, vaan ne pitää tilata erikseen ja etukäteen.

Kannattaa siis miettiä 2,5 viikkoa ennen ko. numeron ilmestymistä, paljonko jaettavia lehtiä tarvittaisiin – tällöin sitä on mahdollisuus tilata tuoreeltaan ns. nippupostituksena suoraan painosta toimitettuna yhdistyksen yhteyshenkilölle.

Tee tilaus: satu.valimaa@ekl.fi, puh. 09 6126 8428.